

Sikkerhedsskilte til landbruget

Forfatter:
Helle Birk Domino

SEGES

Hvad er et sikkerhedsskilt

På en virksomhed, hvor der er arbejdsituationer som indebærer risiko, skal der adviseres om de pågældende farer. Der anvendes et ensartet markeringssystem med internationale symboler og farver. Det er de gule, blå eller røde skilte eller mærkater med advarsler, påbud og forbud.

Advarsel

Påbud

Forbud

Lovgivning om sikkerhedsskiltning

I Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 518 af 17. juni 1994, der baseres på et EU-direktiv 92/58/EØF, fremhæves følgende af de vigtigste krav:

Arbejdsgiveren skal, hvis der er fare eller risiko efter at der er truffet passende foranstaltninger til begrænsning og eliminering af pågældende risiko eller fare, skal anvende passende sikkerhedsskiltning for at vejlede, advare og instruere ansatte om risikoens beskaffenhed og træffe alle nødvendige foranstaltninger til at undgå den og beskytte arbejdstageren mod denne.

- Det er et krav, at alle arbejdsgivere skal tilvejebringe og sørge for, at alle ansatte modtager præcis, fyldestgørende og relevant information vedrørende sikkerhedsskiltningen. De skal også sørge for, at der gives passende og tilstrækkelige instrukser om skiltningens betydning samt de nødvendige foranstaltninger, der skal træffes i forhold til disse.
- Piktogrammerne skal være så enkle som muligt, og detaljer der ikke fremmer forståelsen, skal udelades.
- Sikkerhedsskiltene skal være fremstillet af et materiale, der bedst muligt kan modstå slag, dårlige vejrforhold og andre belastninger fra det omgivende miljø.

Der er følgende krav til farver og udformning af sikkerhedsskilte

- Forbud: Skilte med røde farver og runde i form.
- Advarsel: Skilte med gul farve og trekantede, ligesidede i form.
- Påbud: Skilte med blå farve og runde i form.
- Brandslukningsudstyr: Skilte med rød farve og rektangulær i form.
- Anvisning og hjælp: Skilte med grøn farve og rektangulær form.

Desuden kan der stilles krav om særlige former for informativ skiltning og opslag med tekster og anvisninger. Dette gælder for eksempel ved arbejdet med og opbevaring af gylle.

Vi har udvalgt en række sikkerhedsskilte, der ofte er brug for på en landbrugsbedrift. Disse er opdelt i de ovenstående grupper.

Dette udvalg vil være under fortsat revidering/udbygning, efterhånden som behovet viser sig. Derfor, hvis du mangler et skilt, er du velkommen til at meddele os dette, og vi kan eventuelt medtage det ved næste opdatering.

Du finder en oversigt over skiltene i tabellerne nedenfor og nederst i dokumentet finder du printvenlige udgaver af de enkelte skilte. Ved udskrift, husk at kun at printe aktuel side.

Bemærk, der bør være supplerende tekst i feltet under piktogrammet. De steder, hvor dette er tomt, skal du selv skrive med tuschpen, hvad piktogrammet skal gøre opmærksom på.

TABEL 1. Oversigt over piktogrammer af forbud

Forbud	Piktogram
Adgang forbudt for uvedkommende	
Børn må ikke kravle op	
Gå ikke under læssegrab	
Indkørsel forbudt	
Indkørsel forbudt	
Må ikke betjenes	
Må ikke tilsluttes	
Må ikke startes	
Må ikke stoppes	
Ophold på tanken forbudt	
Parkering forbudt	
Rygning forbudt	
Rygning og åben ild forbudt	
Svingning til højre forbudt	
Svingning til venstre forbudt	
Træk ikke kablet ud	
Vending forbudt	

TABEL 2. Oversigt over piktogrammer af advarsler

Advarsler	Piktogram
Brandfarlige stoffer	
Eksplosionsfare	
Forsigtig færdsel på trappe	
Giftpare - uden tekst	
Giftpare ved brand	
Giftpare ved brand NPK gødning	
Giv agt	
Glat	
Her skydes med boltepestol	
Højdeforskel	
Kran i arbejde	
Livsfarlig gas i beholder	
Må ikke berøres	
Nedstyrtningsfare	
Pas på bevægeligt maskineri	
Pas på døren	
Pas på gående	
Pas på hunden er løs	
Pas på klemningsfare	
Pas på kørende transport	
Pas på legende børn	

Pas på legende børn - uden tekst

Pas på øjnene, der svejdes

Pas på storsække

Pas på tyren

Pas på tyren - uden tekst

Pas på ujævnheder

Stige - uden tekst

Truck - uden tekst

Trykflasker fjernes ved brand

Pas på - uden tekst

Ujævnheder

Ætsende stoffer

TABEL 3. Oversigt over piktogrammer af påbud

Påbud	Piktogram
Ansigtsværn påbudt	
Beskyttelsesdragt påbudt	
Beskytteshandsker påbudt	
Faldsikring påbudt	
Fodværn påbudt	
Fodværn påbudt	
Høreværn påbudt	
HUSK! At låse	
HUSK! At vaske hænder	
Korrekt løft	
Rent fodtøj påbudt	
Sikkerhedssele påbudt	
Sikkerhedsstøvler påbudt	
Skal stables korrekt	
Støvmaske påbudt	
Værnemidler	
Øjenværn påbudt	
Åndedrætsværn påbudt	

TABEL 4. Oversigt over piktogrammer af anvisning og hjælp

Anvisning og hjælp	Piktogram
Førstehjælp ved forgiftning af gyllegas	
Førstehjælp ved forgiftning af gyllegas (engelsk)	
Førstehjælp	
Førstehjælp (engelsk)	
Advarsel - gylleanlæg	
Advarsel - gylleanlæg (engelsk)	

**Adgang forbudt
for uvedkommende**

**Børn må ikke
kravle op**

**Gå ikke
under læssegrab**

**Indkørsel
forbudt**

**Indkørsel
forbudt**

**Må ikke
betjenes**

**Må ikke
tilsluttes**

**Må ikke
startes**

**Må ikke
stoppes**

**Parkering
forbudt**

**Rygning
forbudt**

**Rygning og
åben ild forbudt**

**Svingning til højre
forbudt**

**Svingning til venstre
forbudt**

**Træk ikke
kablet ud**

**Vending
forbudt**

**Brandfarlige
stoffer**

Eksplosionsfare

**Forsigtig færdsel
på trappe**

**Giftfare
ved brand**

**Giftfare ved brand
NPK-gødning**

Giv agt

Glat

ADVARSEL - GYLLEANLÆG

I denne stald findes et gylleandlæg

Under gæring i gyllen dannes der forskellige sundheds-, brand- og eksplosionsfarlige gasser, blandt disse den dødsensfarlige svovlbrinte, som frigøres, når gyllen bevæges, ved omrøring eller pumpning.

Svovlbrinte er en meget farlig gift for mennesker og dyr

Ved omrøring og pumpning i gyllen kan der i løbet af 1-2 minutter frigøres dødbringende mængder af svovlbrinte.

I disse store koncentrationer kan svovlbrinte lamme lugtesansen fuldstændig, så man ikke bliver opmærksom på faren, før det er for sent. Bevidstløshed kan indtræde pludseligt.

Risikoen for frigørelse af gødningsgasser er størst staldanlæg, hvor store gødningsmængder opbevares i længere tid.

Ved langtidsopbevaring er eneste sikre metode til at undgå dødsfald at tømme stalden for mennesker og dyr, såfremt omrøring eller pumpning gennemføres.

Er der dyr i stalden, og sker der forgiftning, skal pumpning og omrøring stoppes øjeblikkeligt og dørene åbnes udefra.

Man må ikke selv gå ind i stalden, men skal tilkalde særligt trænet mandskab med luftforsynet åndedrætsværn af typen trykluft- eller kredsløbsapparat.

Behandling af forgiftning

De forgiftede skal anbringes i frisk luft og ambulance skal tilkaldes.

Genoplivning skal straks begyndes.

Indånding af ren ilt skal iværksættes hurtigst muligt.

Bevidstløse personer må ikke få vand eller andre drikke.

Selv om en bevidstløs vågner op og hævder, at han har det godt, skal der tilkaldes en ambulance.

Ved alarmering skal der gøres opmærksom på, at det gælder en ulykke ved et gylleanlæg.

**Her skydes
med boltepistol**

Højdeforskel

Kran i arbejde

**Må ikke
berøres**

Nedstyrtningsfare

**Pas på bevægeligt
maskineri**

**Pas på
døren**

**Pas på
gående**

**Pas på
hunden er løs**

**Pas på
klemningsfare**

**Pas på
kørende transport**

**Pas på
legende børn**

**Pas på øjnene,
der svejses**

Pas på storsække

Pas på tyren

**Pas på
ujævnheder**

**Trykflasker
fjernes ved brand**

Pas på

Ujævnheder

**Ætsende
stoffer**

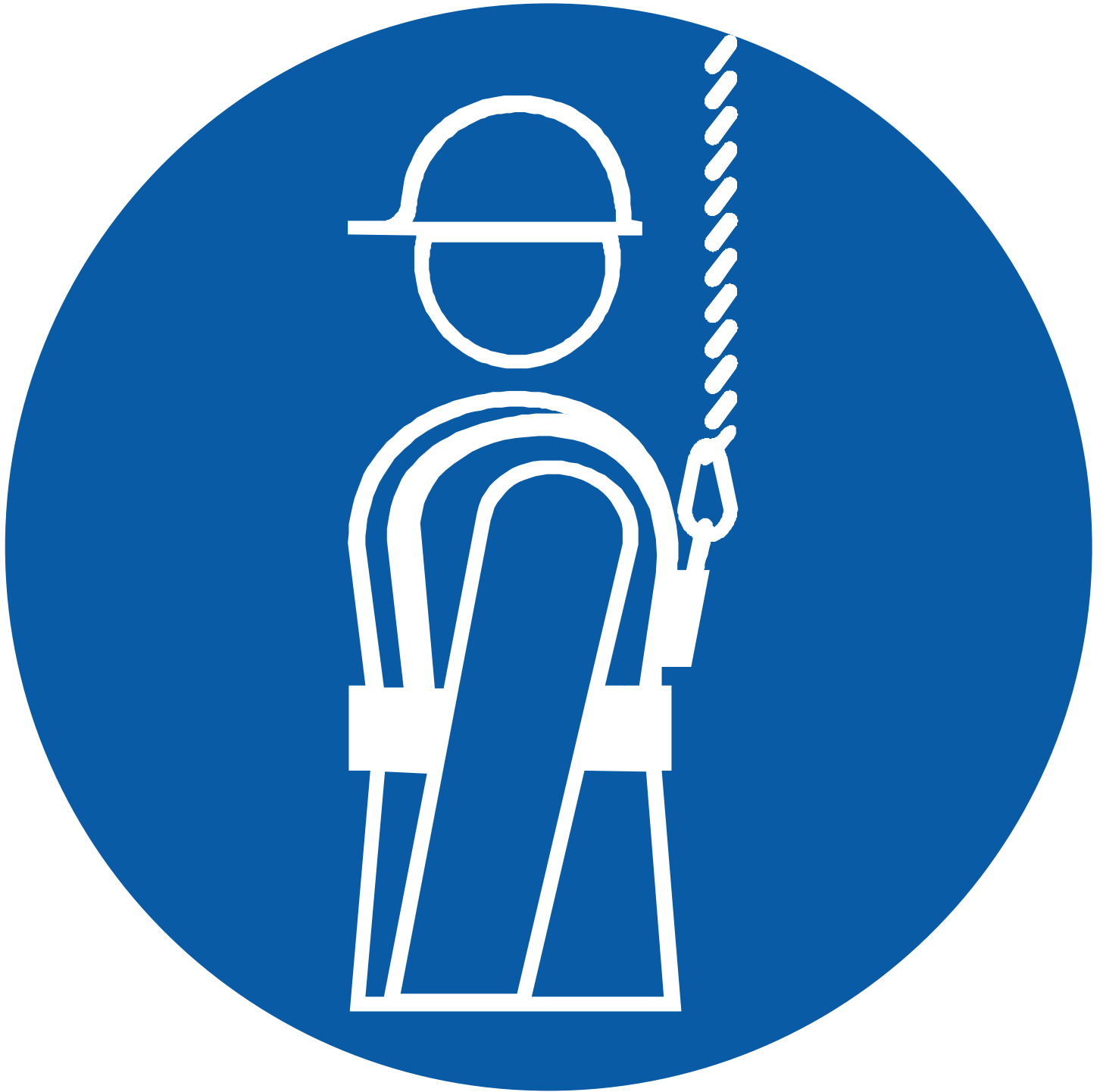
**Ansigtssværn
påbudt**

**Beskyttelsesdragt
påbudt**

**Beskyttelsehandsker
påbudt**

**Faldsikring
påbudt**

**Fodværn
påbudt**

**Fodværn
påbudt**

**Høreværn
påbudt**

HUSK!
At låse

HUSK!
At vaske hænder

**Korrekt
løft**

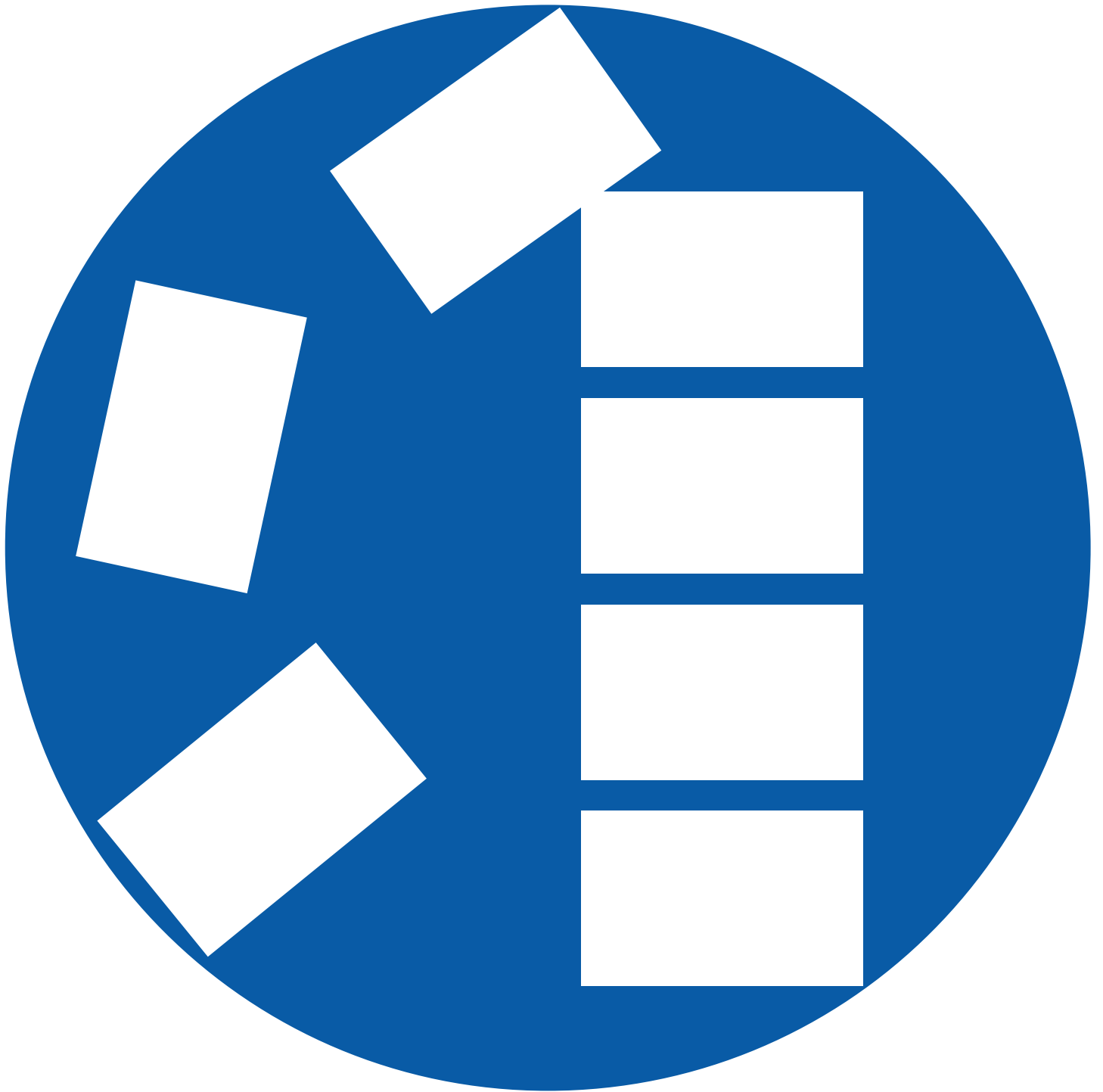
**Rent fodtøj
påbudt**

**Sikkerhedssele
påbudt**

**Sikkerhedsstøvler
påbudt**

**Skal stables
korrekt**

**Støvmasker
påbudt**

Værnemidler

**Øjenværn
påbudt**

**Åndedrætsværn
påbudt**

Førstehjælp

Forgiftning af gyllegas

STANDS OG BEGRÆNS ULYKKEN

- Beskyt dig selv med effektivt åndedrætsværn
- Advar andre om forgiftningsfaren
- Hjælp personen ud i frisk luft
- Ring 112.

112

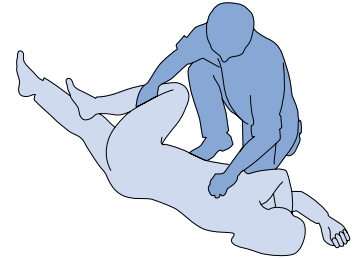
1. Er personen ved bevidsthed?

- Sørg for rigeligt frisk luft
- Hold personen vågen indtil ambulancen kommer.

2. Rusk forsigtigt. Råb højt: 'Er du okay?'

3. Er personen bevidstløs og trækker vejret?

1. Skab frie luftveje
2. Læg personen i stabilt sideleje.

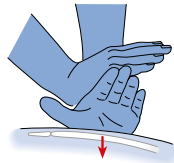
4. Personen trækker ikke vejret.

Er I flere: Send en person afsted efter den nærmeste hjertestarter – AED.

3. Kontrollér løbende vejrtrækningen
4. Afvent ambulancen.

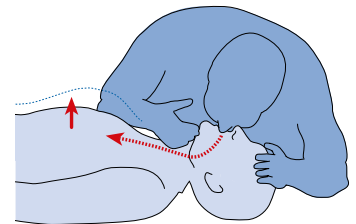
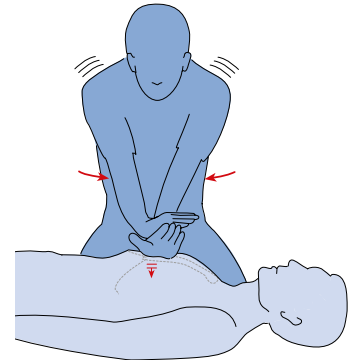
5. Start straks hjertemassage og indblæsning

Placér dine hænder midt på brystkassen

Giv hjertemassage:

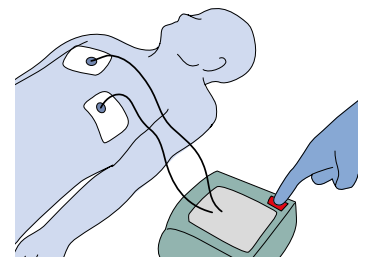
- Tryk hårdt og mindst 5 cm dybt **30 gange** med minimum 100 tryk/min.
- Luk dine læber omkring personens mund
- Blæs indtil brystkassen hæver sig
- Giv næste indblæsning, når brystkassen har sænket sig
- Gentag hjertemassage med 30 tryk og **2 indblæsninger** indtil personen er ved bevidsthed igen eller hjælpen ankommer og kan tage over.

Tryk 30 : 2 indblæsninger

Tænd hjertestarteren og påsæt pads

- Følg anvisningerne fra hjertestarteren
- Påsæt pads efter anvisningen
- Ved mere end én person, fortsætter en person hjertemassage **30:2**, mens en anden påsætter pads.
- **Alle væk og afgiv stød:** Rør ikke personen, når hjertestarteren analyserer, og når der afgives stød.

Hvis personen reagerer, dvs. bevæger sig, åbner øjnene eller trækker vejret normalt: Stop hjertemassage og indblæsning. Stadig bevidstløs: Læg personen i stabilt sideleje og kontrollér løbende vejrtrækningen.

FIRST AID Slurry gas poisoning

STOP AND LIMIT THE ACCIDENT

- Protect yourself with effective respiratory protection
- Warn others of poisoning danger
- Help the person to fresh air
- Call 112.

112

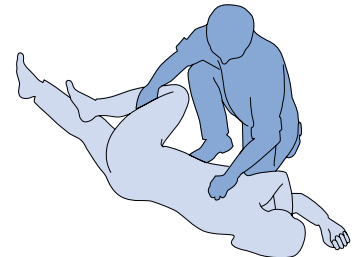
1. Is the person conscious?

- Ensure plenty of fresh air
- Keep the person awake until the ambulance arrives.

2. Carefully shake. Yell aloud: 'Are you okay?'

3. Is the person conscious and breathing?

1. Create an airway
2. Place the person in recovery position

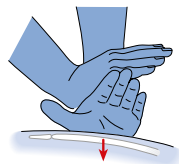
3. Regularly check the breathing
4. Wait for the ambulance.

4. The person is not breathing.

More than one person: Send someone to collect the nearest defibrillator – AED.

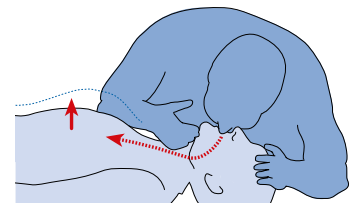
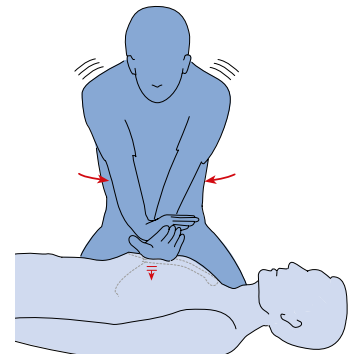
5. Immediately start heart massage and artificial respiration

Place hands on the centre of the chest

Provide heart massage and artificial respiration:

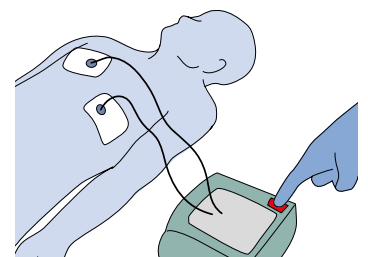
- Push firmly and at least 5 cm deep **30 times** with at least 100 pushes per minute.
- Close your lips around the person's mouth
- Breathe until the chest rises
- Repeat when the chest has lowered
- Repeat heart massage and artificial respiration with **30 pushes and 2 breaths** until the person is conscious or until help arrives and can take over.

Push 30 : 2 breaths

Turn on the defibrillator and attach pads

- Follow the instructions on the defibrillator
- Attach pads as instructed
- More than one person: continue the heart massage and artificial respiration **30 : 2**, while the other person attaches pads.
- **Stand clear of the person and push the shock button:** Do not touch the person, when the defibrillator analyzes, and when the shock is delivered.

If the person reacts, i.e. moves, opens eyes or breathes normally: Stop heart massage and artificial respiration. Still unconscious: Place the person in the recovery position and regularly check the breathing.

Førstehjælp

STANDS OG BEGRÆNS ULYKKEN

- Undgå selv at komme til skade
- Stands ulykken
- Ring 112.

112

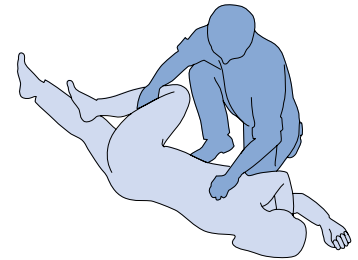
1. Er personen ved bevidsthed?

Hold personen vågen indtil ambulancen kommer.

2. Rusk forsigtigt.
Råb højt: 'Er du okay?'

1. Skab frie luftveje
2. Læg personen i stabilt sideleje.

3. Er personen bevidstløs og trækker vejret?

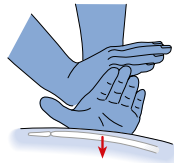
4. Personen trækker ikke vejret.

Er I flere: Send en person afsted efter den nærmeste hjertestarter – AED.

3. Kontrollér løbende vejrtrækningen
4. Afvent ambulancen.

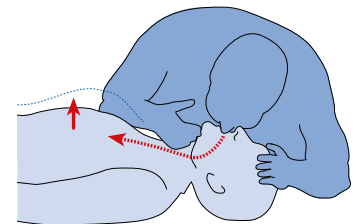
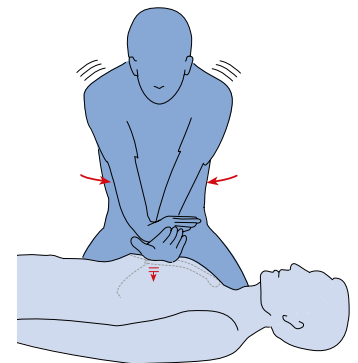
5. Start straks hjertemassage og indblæsning

Placér dine hænder midt på brystkassen

Giv hjertemassage:

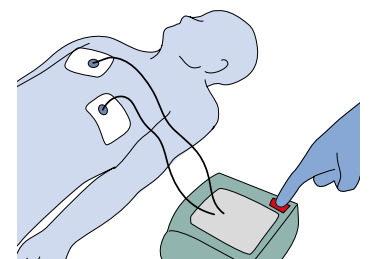
- Tryk hårdt og mindst 5 cm dybt **30 gange** med minimum 100 tryk/min.
- Luk dine læber omkring personens mund
- Blæs indtil brystkassen hæver sig
- Giv næste indblæsning, når brystkassen har sænket sig
- Gentag hjertemassage med 30 tryk og **2 indblæsninger** indtil personen er ved bevidsthed igen eller hjælpen ankommer og kan tage over.

Tryk 30 : 2 indblæsninger

Tænd hjertestarteren og påsæt pads

- Følg anvisningerne fra hjertestarteren
- Påsæt pads efter anvisningen
- Ved mere end én person, fortsætter en person hjertemassage **30:2**, mens en anden påsætter pads.
- **Alle væk og afgiv stød:** Rør ikke personen, når hjertestarteren analyserer, og når der afgives stød.

Hvis personen reagerer, dvs. bevæger sig, åbner øjnene eller trækker vejret normalt: Stop hjertemassage og indblæsning. Stadig bevidstløs: Læg personen i stabilt sideleje og kontrollér løbende vejrtrækningen.

FIRST AID

STOP AND LIMIT THE ACCIDENT

- Avoid injuring yourself
- Stop the accident
- Call 112.

112

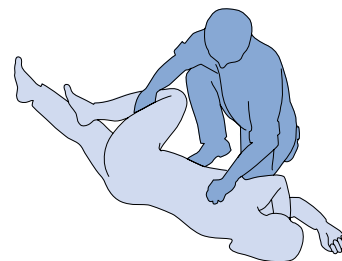
1. Is the person conscious?

Keep the person awake until the ambulance arrives.

2. Carefully shake.
Yell aloud: 'Are you okay?'

3. Is the person conscious and breathing?

1. Create an airway.
2. Place the person in recovery position.

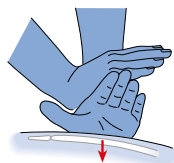
4. The person is not breathing.

More than one person:
Send someone to collect the nearest defibrillator – AED.

3. Regularly check the breathing.
4. Wait for the ambulance.

5. Immediately start heart massage and artificial respiration

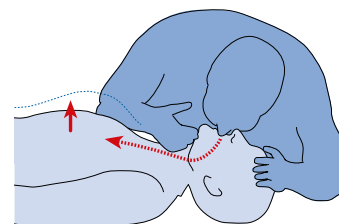
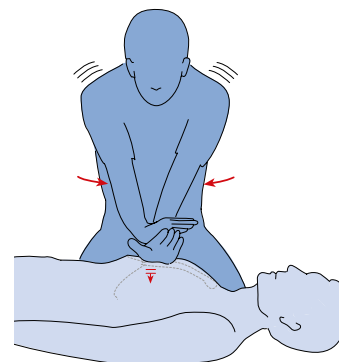
Place your hands on the center of the chest

Provide heart massage and artificial respiration:

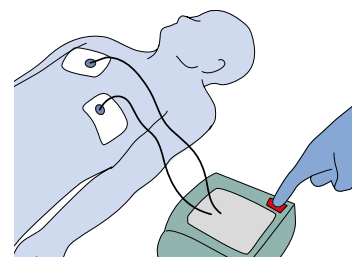
- Push firmly and at least 5 cm deep **30 times** with at least 100 pushes per minute.
- Close your lips around the person's mouth
- Breathe until the chest rises
- Repeat when the chest has lowered
- Repeat heart massage and artificial respiration with **30 pushes and 2 breaths** until the person is conscious or until help arrives and can take over.

Push 30 : 2 breaths

Turn on the defibrillator and attach pads

- Follow the instructions on the defibrillator
- Attach pads as instructed
- More than one person: continue the heart massage and artificial respiration **30 : 2**, while the other person attaches pads.
- **Stand clear of the person and push the shock button:** Do not touch the person, when the defibrillator analyzes, and when the shock is delivered.

If the person reacts, i.e. moves, opens eyes or breathes normally: Stop heart massage and artificial respiration.
Still unconscious: Place the person in the recovery position and regularly check the breathing.

Advarsel Gylleanlæg

I denne stald er der et gylleanlæg

Når gyllen i anlægget gærer dannes der sundheds-, brand- og eksplosionsfarlige gasser. Se forholdsregler nedenfor og træf nødvendige foranstaltninger.

Svovlbrinte er livsfarlig

Svovlbrinte er en livsfarlig gas både for mennesker og dyr. Ved omrøring og pumpning af gyllen kan der i løbet af 1-2 minutter frigøres dødbringende mængder af svovlbrinte.

HUSK!

Ved udslusning af gylle

- må der ikke udføres andet arbejde i stalden, og det bør foregå sidst på arbejdsdagen
- skal der bruges filtrerende åndedrætsværn med gasfilter – vær gerne to personer om opgaven
- skal der skabes god luftgennemstrømning for at begrænse koncentrationen af svovlbrinte.

Svovlbrinte er farlig

Svovlbrinte kan lamme lugtesansen, og man er derfor ikke opmærksom på faren, før bevidstløshed indtræder. Forgiftning kan ske i stalde, fortanke, pumpebrønde, gylletanke, gyllevogne mv.

Risiko for frigørelse af gasser er størst i staldanlæg, hvor store mængder gylle opbevares i længere tid. Ved langtidsopbevaring er eneste sikre metode til at undgå de livsfarlige gasser, at mennesker og dyr ikke opholder sig i stalden, når der foregår omrøring eller pumpning af gyllen.

Svovlbrinteforgiftning

Hvis dyr i stalden viser tegn på forgiftning, skal pumpning og omrøring stoppes øjeblikkeligt. Gå **ikke** selv ind i stalden uden luftforsynet åndedrætsværn.

Hvis luftforsynet åndedrætsværn ikke er tilgængeligt, skal særlig trænet mandskab med luftforsynet åndedrætsværn tilkaldes.

Hjælp kan tilkaldes hos:

Firmanavn:

Telefonnummer:

Planlægning og tilrettelæggelse af arbejde med gylle

Alle, der arbejder med gyllehåndtering i stalden, skal have en grundig oplæring og instruktion. Instruktionen skal indeholde information om sikker betjening af gylleanlægget ved udslusning – eventuelt omrøring og bagskylning.

Sikkerhedsmateriel såsom sikkerhedssele og -line samt luftforsynet åndedrætsværn **opbevares her:**

Ved driftsforstyrrelser skal der rettes henvendelse til ejer eller driftsleder sådan, at arbejdet kan planlægges og udføres sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Kontaktperson ved driftsforstyrrelser:

Navn:

Telefonnummer:

Førstehjælp

Se opslag om førstehjælp. Selv om en bevidstløs vågner op og hævder, at han har det godt, skal der tilkaldes ambulance. Ved alarmering skal der gøres opmærksom på, at det er en ulykke ved et gylleanlæg.

Ajourført:

— —
(dato)

Warning Slurry system

On this farm there is a slurry system

Health, fire and explosion hazardous gases are formed when the slurry ferments. See precautions below and take appropriate action.

Hydrogen sulphide is toxic

Hydrogen sulphide is toxic for both humans and animals. Within 1-2 minutes of mixing and pumping slurry, lethal amounts of hydrogen sulphide gas can be released.

ATTENTION!

When pumping slurry

- no other work should be carried out in the stable, and pumping should occur late in the workday
- breathing apparatus with gas filter must be used – if possible, be two persons on the job
- ample air flow must be ensured to diminish the concentration of hydrogen sulphide.

Hydrogen sulphide is dangerous

Hydrogen sulphide can paralyze the sense of smell, and therefore you are not aware of the danger before consciousness occurs. Poisoning can happen in stables, pump pits, slurry storage tanks, slurry tankers, etc.

The risk of gases being released is greater in farms where large amounts of slurry are kept for longer time periods. By long term storage the only safe way to avoid the toxic gases is that humans and animals are not present in the stable, when the slurry is mixed or pumped.

Hydrogen sulphide poisoning

If the animals in the stable are showing signs of poisoning, the pumping and mixing must be stopped immediately. **Do not enter** the stable without wearing a breathing apparatus with its own air supply.

If a breathing apparatus is not available, a specialist crew with breathing apparatuses must be called in.

Help can be called at:

Company name:

Phone number:

Planning and organization of work with slurry

Everyone working with slurry in the stable must be thoroughly trained and instructed. The instruction must contain information about safe operation of the slurry system when pumping – possibly mixing and back flushing.

Safety equipment such as safety belt, safety wire and breathing apparatus are kept here:

Malfunctions should be reported to the owner or the operator, so that the work can be planned and carried out safely.

In case of malfunction, contact:

Name:

Phone number:

First Aid

See first aid instructions. Even if an unconscious person wakes up and claims he is ok, an ambulance should be called. When calling, it must be advised, that it is a slurry system accident.

Updated:

— —
(date)